

Na osnovu člana 337. tačke 8. Ustava Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, Savezno izvršno veće donosi

UREDJB O RATIFIKACIJI KONVENCIJE O ZAŠTITI OD NESREĆA NA POSLU RADNIKA ZAPOSLENIH NA UTOVARU I ISTOVARU BRODOVA (MOR BROJ 32)

(Sl. list SFRJ - Međunarodni ugovori br. 35/75)

Osnovni tekst na snazi od 26/07/1975 , u primeni od 26/07/1975

Član 1.

Ratifikuje se Konvencija o zaštiti od nesreće na poslu radnika zaposlenih na utovaru i istovaru brodova (MOR broj 32), izmenjena 27. aprila 1932. godine u Ženevi, u originalu na francuskom jeziku.

Član 2.

Konvencija u originalu na francuskom jeziku [\[1\]](#) i u prevodu na srpskohrvatskom jeziku glasi:

KONVENCIJA 32

KONVENCIJA O ZAŠTITI OD NESREĆA NA POSLU RADNIKA ZAPOSLENIH NAUTOVARU I ISTOVARU BRODOVA - IZMENJENA 1932. GODINE

Opšta konferencija Međunarodne organizacije rada, sazvana u Ženevi od strane Administrativnog saveta Međunarodnog biroa rada, koja se sastala 12. aprila 1932. godine na svom šesnaestom zasedanju,

pošto je odlučila da usvoji razne predloge u vezi sa delimičnom revizijom Konvencije o zaštiti od nesreće na poslu radnika zaposlenih na utovaru i istovaru brodova koju je usvojila Konferencija na svom dvanaestom zasedanju, koje pitanje je bilo četvrta tačka dnevnog reda zasedanja,

smatrajući da ovi predlozi treba da dobiju oblik međunarodne konvencije, usvaja na dan dvadeset sedmog aprila hiljadu devet stotina trideset druge godine, sledeću konvenciju koja će nositi naziv Konvencija o zaštiti lučkih radnika od nesreća na radu, izmenjena 1932. godine, koju će ratifikovati članice MOR saglasno odredbama Ustava Međunarodne organizacije rada.

Član 1.

Za svrhe ove konvencije:

- 1) izraz "poslovi" označava i podrazumeva celokupan ili deo rada koji se obavlja na kopnu ili na brodu, pri utovaru ili istovaru svakog broda pomorske ili unutrašnje plovidbe, izuzimajući ratne brodove, u svakoj pomorskoj ili unutrašnjoj luci, na svakom doku, pristaništu, keju ili nekom drugom sličnom mestu gde se taj posao obavlja;
- 2) izraz "radnik" podrazumeva svako lice zaposleno na tim poslovima.

Član 2.

1. Svi redovni putevi prilaza koji vode preko nekog bazena, pristaništa, keja ili drugog sličnog mesta koje radnici koriste pri dolasku do mesta rada ili u povratku sa istog, kao i sva radna mesta na kopnu, treba da se održavaju u takvom stanju koje će osigurati bezbednost radnika koji ih koriste.
2. Posebno:

- 1) sva mesta rada na kopnu i svi opasni delovi pomenutih prilaza koji do njih dovode, podrazumevajući i najbliži javni put, treba da budu bezopasno i dobro osvetljeni;
- 2) sa pristaništa i kejova treba ukloniti robu u toj meri da se osloboди prelaz do prilaza pomenutih u članu 3;
- 3) kada je ostavljen prolaz duž cele ivice pristaništa ili keja, on treba da je širok najmanje 90 cm (3 stope) i oslobođen svake prepreke izuzev nepokretnih objekata, mašina i oruđa koji se koriste;
- 4) ukoliko bude izvodljivo, i s obzirom na promet i na službu:
  - a) svi opasni delovi prilaza koji vode na mesta rada (npr. opasni otvor, zaokreti i ivice) treba da budu snabdeveni odgovarajućim parapetima visokim najmanje 75 cm (2 stope i 6 coli);
  - b) opasni prolazi na mostovima, kesonima i vratima suvog doka treba da su ograđeni sa svake strane neispredanim parapetima u visini od najmanje 75 cm (2 stope i 6 coli) na dovoljnoj dužini koja ne prelazi 4,50 metara (5 jardi);
- 5) uslovi u vezi sa dimenzijama, predviđeni u tački 4. ovog člana, smatraju se ispunjenim u odnosu na materijal (mašine) koji su u

upotrebi na dan ratifikovanja ove konvencije ako brojke zaista ostvarenih mera nisu niže preko 10% od brojki navedenih u gornjoj tački 4.

Član 3.

1. Kada se neki brod nalazi uz pristanišni kej ili pored nekog drugog broda radi pomenutih poslova koji se imaju obaviti, radnicima treba osigurati bezbedno dolaženje i odlaženje s broda, ukoliko okolnosti nisu takve da mogu da to učine i bez specijalnih sigurnosnih naprava (uređaja) i da pri tom ne budu bez potrebe izloženi opasnostima nesrećnog slučaja.

2. Ova sredstva za prilaz treba da budu:

- a) kada je izvodljivo, brodski siz, mostić ili neki sličan uređaj;
- b) u drugim slučajevima lestvice.

3. Uređaji pobrojani u tački 2. pod a) ovog člana treba da su široki najmanje 55 cm (22 cola), treba da budu solidno pričvršćeni tako da ne mogu da se pokreću, nagib ne treba da bude suviše jak i treba da su načinjeni od kvalitetnog materijala i održavani u ispravnom stanju; oni treba da su sa obe strane, celom dužinom, snabdeveni ogradom visokom najmanje 82 cm (2 stope i 9 cola) ili, ako se radi o bočnom sizu, on treba da je snabdeven ogradom iste visine samo s jedne strane, pod uslovom da je druga strana pravilno zaštićena bokom broda.

Pri svemu tome, od svih uređaja ove vrste koji su u upotrebi na dan ratifikovanja ove konvencije mogu se i dalje koristiti:

- a) oni koji su sa obe strane snabdeveni ogradama najmanje 80 cm (2 stope i 8 cola) sve dok se ne zamene novim,
- b) oni koji su sa obe strane snabdeveni ogradom od najmanje 75 cm (2 stope i 6 coli) neto visine, za vreme od dve godine od dana ratifikovanja ove konvencije.

4. Lestve pomenute u tački 2. pod b) ovog člana treba da budu dovoljne dužine i pravilno pričvršćene.

5 a) Nadležni organi mogu dozvoliti odstupanje od odredaba ovog člana svaki put kada smatraju da pomenuti uređaj nije neophodan za bezbednost radnika.

b) Odredbe ovog člana se neće primenjivati na platforme ili mostiće kada ovi isključivo služe za obavljanje posla.

6. Radnici ne treba da koriste i ne mogu biti obavezani da koriste druga sredstva za prilaz, osim onih koja su posebno naznačena ili dozvoljena na osnovu ovog člana.

Član 4.

U slučaju da radnici prilikom obavljanja posla treba da dolaze na brod ili da se vraćaju preko vode, treba predvideti odgovarajuće mere za obezbeđenje njihovog prevoza, podrazumevajući tu uslove koje treba da ispunjavaju čamci koji služe za taj prevoz.

Član 5.

1. Kada radnici treba da obavljaju posao u brodskim spremištima čije se dno nalazi na više od 1,50 m (5 stopa) od nivoa palube, treba im staviti na raspolaganje sredstva prilaza koja pružaju bezbednost.

2. Ova sredstva prilaza se obično sastoje od leštvica koje se mogu smatrati kao bezbedne samo:

a) ako pružaju stopalama oslonac čija je dubina, povećana

prostorom iza leštvica, najmanje 11,5 cm (4 1/2 cola) prema širini od najmanje 25 cm (10 cola) i ako pružaju solidan oslonac rukama;

b) ako nisu uvučene pod palubu više nego što je normalno potrebno da bi grotlo bilo slobodno;

c) ako ih produžuju ili su na istoj liniji sa uređajima koji pružaju čvrst oslonac stopalima i rukama, i koji su postavljeni na porubu grotla na palubi (npr. okovi za uklinčenje, ili prečke);

- d) ako uređaji, pomenuti u prethodnoj tački, pružaju za stopala oslonac čija dubina, povećana prostorom iza tih uređaja iznosi najmanje 11,5 cm (4 1/2 cola) za širinu od najmanje 25 cm (10 cola);
- e) ako postoje zasebne lestvice između donjih paluba, i ako su, ukoliko je izvodljivo, te lestvice na liniji lestvica koje polaze sa gornje palube.

Međutim, ako zbog konstrukcije broda postavljanje lestvica nije izvodljivo, nadležni organi će moći da dozvole neka druga sredstva prilaza, s tim da ti prilazi ispunjavaju uslove koje ovaj član propisuje za brodske lestve - ukoliko su primenjivi.

Kad su u pitanju brodovi koji su postojali na dan ratifikovanja ove konvencije, smatra se da su uslovi u pogledu mera iz podtačaka a) i d) ove tačke zadovoljeni, sve od zamene brodskih lestava i uređaja, ako stvarne mere nisu za više od 10% od mera pomenutih u podtačkama a) i d).

3. Treba ostaviti dovoljno slobodnog prostora za prilaz otvoru na palubi.
4. Tuneli osovine propelera da sa obe strane budu snabdeveni odgovarajućim osloncima za ruke i noge.
5. Ako lestve treba da se koriste u spremištu nekog broda bez palube, preduzetnik posla je dužan da pribavi ove lestve. One treba da na svom gornjem delu imaju kuke ili neke druge naprave koje će omogućiti da se pričvrste.
6. Radnici ne mogu koristiti niti biti obavezni da koriste druge prilaze osim onih koji su predviđeni i odobreni na osnovu ovog člana.
7. Brodovi koji su postojali na dan ratifikovanja ove konvencije izuzeti su od primene uslova o dimenzijama predviđenih odredbama tačke 2. pod a) i b) i odredbama tačke 4. ovog člana u toku perioda koji ne premaša četiri godine, računajući od dana ratifikovanja.

Član 6.

1. Dok se radnici nalaze na brodu radi obavljanja posla, svako grotlo spremišta brodskog tovara pristupačno radnicima, čija visina od nivoa palube do dna spremišta prelazni 1,50 m (5 stopa) i koje nije zaštićeno porubom u neto visini do najmanje 75 cm, treba dok se ne koristi za prenos robe, uglja i drugog materijala, da bude ograđeno branikom u visini od 90 cm ili da bude dobro zatvoreno. Nacionalnim zakonodavstvom će se predvideti da li će se odredbe ovog člana primenjivati za vreme obeda ili ostalih kraćih prekida rada.
2. U slučaju potrebe preduzeće se slične mere radi zaštite svih otvora na palubi koji bi mogli da predstavljaju opasnost za radnike.

Član 7.

1. Kada poslovi treba da se obavljaju na brodu, prilazi ka tom brodu i sva mesta na brodu na kojima su radnici zaposleni ili na koja mogu biti pozvani da dođu u toku rada, treba da budu dobro osvetljeni.
2. Treba postaviti sredstva za rasvetu koja neće ugrožavati bezbednost radnika ni ometati plovidbu drugih brodova.

Član 8.

Radi bezbednosti radnika kada su zaposleni oko skidanja ili nameštanja poklopca na grotlu palube kao i spona i metalnih prečki koje služe za pokrivanje otvora:

- 1) poklopci kao i spone koje služe za pokrivanje grotla palube treba da se održavaju u uspravnom stanju;
- 2) poklopci grotla treba da su snabdeveni ručkama koje odgovaraju njihovoj veličini i težini, osim ako s obzirom na konstrukciju grotla i poklopca ručke nisu potrebne;
- 3) spone i metalne prečke koje služe za pokrivanje grotla treba radi skidanja i nameštanja da budu snabdevene napravama, tako da

radnici ne dođu u situaciju da na njih staju da bi pričvrstili naprave o kojima je reč;

4) na svim poklopcima grotla palube, na sponama i metalnim prečkama, ako nisu međusobno zamenjivani, treba da bude jasno označeno kojoj palubi i kojem grotlu pripadaju, kao i njihovo mesto na istima;

5) poklopci grotla se ne mogu koristiti za pravljenje podijuma za rukovanje brodskim tovarom, ni za bilo kakvu drugu svrhu koja bi prouzrokovala njihovo oštećenje.

Član 9.

1. Preduzeće se odgovarajuće mere da se mašine za dizanje tereta i pomoćne sprave, pričvršćene ili pokretne, koriste za poslove na kopnu ili na brodu samo ako su ispravne i funkcionišu bez opasnosti.

2. Posebno:

1) pre nego što se stave u upotrebu, te mašine i sprave pričvršćene na brodu, koje se na osnovu nacionalnih zakonodavstava smatraju kao njihovi pomoćni dodaci, kao i lance i metalne konopce čija je upotreba vezana za njihovo funkcionisanje, treba, prema propisanim uslovima da proveri i isproba nadležno lice ovlašćeno od nacionalnih organa, i njihovo maksimalno opterećenje treba da se posvedoči jednom potvrdom;

2) posle stavljanja u upotrebu svaka mašina za dizanje koja se koristi na kopnu ili na brodu i sve sprave pričvršćene na brodu koje se na osnovu nacionalnog zakonodavstva smatraju kao njihovi pomoćni dodaci, podrobno će se pregledati ili kontrolisati u sledećim uslovima:

- a) podrobno se pregledaju svake četvrte godine i kontrolišu svakih 12 meseci: direci (tovarnice), osnaci samarice, prsteni i obruči na jarbolu, očnjaci, štropovi za tegljenje i sve ostale pričvršćene sprave koje je vrlo teško demontirati;
- b) podrobno će se kontrolisati svakih 12 meseci: sve mašine za dizanje (npr. kranovi i čekrci), koturače, spojni beočuzi i sve ostale pomoćne sprave koje nisu pomenute pod a).

Sav pokretni materijal (na primer lanci, metalni konopci, prstenovi, kuke) kontroliše se svaki put pre stavljanja u upotrebu - osim u slučaju ako su bili pregledani u toku prethodnog meseca.

Lance ne treba skraćivati vezivanjem čvorova i treba preuzeti mere predostrožnosti da bi se spričilo oštećenje trenjem o oštре ivice.

Ušice ili spletišta metalne užadi treba da imaju najmanje tri zavoja sa celokupnim strukom konopca i dva zavoja sa polovinom žica odsečenih od svakog struka. Ipak, ovaj propis ne treba da utiče u smislu sprečavanja korišćenja nekog drugog oblika spletišta koji je isto tako dobar kao i oblik koji predviđa ova odredba.

3. Lanci i slične sprave koje se navode u nacionalnom zakonodavstvu (na primer kuke, prstenovi, spone, lančani prstenovi) treba, ukoliko nisu podvrgnuti nekoj drugoj dovoljnoj obradi propisanoj nacionalnim zakonodavstvom, da se žežu u sledećim uslovima pod kontrolom nekog nadležnog lica koje ovlašte nacionalni organi:

a) Lanci i pomenute sprave na brodu:

- 1) lanci i sprave opšte upotrebe od 12 1/2 milimetra ili manje, jedanput u 6 meseci;

2) svi ostali lanci i sprave (uključujući i lance stropa za tegljenje, ali isključujući rasponice pričvršćene za direke ili jarbole) koji su u redovnoj upotrebi, jedanput u 12 meseci.

Pri svemu tome, u slučaju sprava ove vrste koje se koriste isključivo na kranovima i ostalim ručnim dizalicama, interval predviđen u tački 1. biće dvanaest meseci umesto šest, a interval predviđen u podtački 2) biće dve godine umesto dvanaest meseci.

Pored toga ako nadležni organ smatra da s obzirom na dimenzije, konstrukcije, materijale, na retku upotrebu svih gore pomenutih naprava, nije potrebno pridržavati se odredaba ove tačke u vezi sa ponovnim žeženjem radi zaštite radnika, pomenuti organ može pismenom potvrdom (koju može poništiti, po svom nahođenju) da izuzme te sprave od primene pomenutih odredaba pod uslovima koji se mogu predvideti u potvrdi.

b) Pomenuti lanci i sprave koji se ne nalaze na brodu:

predvideće se mere za obezbeđenje žeženja tih lanaca i sprava.

c) Pomenuti lanci i sprave koji se nalaze ili se ne nalaze na brodu:

lanci i sprave koji su bili produženi, prepravljeni ili popravljeni putem zavarivanja, treba ponovo da se isprobaju i provere.

4. Na kopnu ili na brodu, već prema slučaju, čuvaju se verodostojni zapisnici koji predstavljaju dovoljnu pretpostavku o bezbednosti funkcionisanja mašina i sprava o kojima je reč; u ove zapisnike treba da se unese maksimum dozvoljenog opterećenja, kao i datum i rezultat proba i provera predviđenih u tač. 1. i 2. ovog člana i ponovnog žeženja ili drugih obrada predviđenih u tački 3.

Lice zaduženo za čuvanje zapisnika daje iste na uvid svakom ovlašćenom licu, na njegov zahtev.

5. Na svim kranovima, direcima i lančanim štropovima, kao i na svim sličnim spravama za podizanje tereta koje se koristi na brodu, a koje su predviđene nacionalnim zakonodavstvom, treba jasno obeležiti najveće dozvoljeno opterećenje. Na ličnim štropovima najveće opterećenje je vidljivo označeno brojkama ili slovima na samim lancima ili na nekoj pločici ili prstenu od postojanog materijala pričvršćenom na tim lancima.

6. Svi motori, zupčanici, transmisioni lančani ili frikcioni uređaji, električni sprovodnici pod pritiskom, sprovodnici pare (ukoliko se ne uvidi da svojim mestom ili svojom konstrukcijom predstavljaju garanciju u pogledu bezbednosti svih zaposlenih radnika, kao da su propisano zaštićeni) treba da su snabdeveni zaštitnim napravama tamo gde je to izvodljivo, s tim da ne ometaju bezbednost manevrisanja broda.

7. Kranovi čekrci treba da budu snabdeveni takvim zaštitnim sredstvima koja smanjuju do minimuma opasnost pada tereta prilikom dizanja ili spuštanja.

8. Treba preuzeti odgovarajuće mere za sprečavanje da iskorišćena para i, u granicama mogućnosti, sveža para iz svakog čekrka ili krana ne smanjuju vidljivost svakog radnog mesta na kome je zaposlen neki radnik.

9. Treba preuzeti odgovarajuće mere da bi se sprečilo neočekivano ispadanje direka iz njegovog ležišta.

Član 10.

Samo dovoljno stručnim licima, dostoјnjim poverenja, može se poveriti rukovanje dizalicama i aparatima za prenos, bez obzira da li se pokreću na mehanički pogon ili drugčije, ili da daju znake rukovaocima tih mašina ili pak da nadziru štrop za teret koji se pokreće pomoću vitla ili doboša.

Član 11.

1. Nikakav teret ne sme da visi na nekom uređaju za dizanje ako isti nije pod efikasnom kontrolom nadzornog stručnog lica - za vreme dok teret visi.
2. Treba prevideti odgovarajuće mere za postavljanje lica koje daje signale ako je njegovo prisustvo potrebno za bezbednost radnika.
3. Treba prevideti mere za sprečavanje korišćenja opasnih metoda rada pri slaganju na gomilu i rasturanju gomile, utovaru i istovaru brodskog tovara ili rukovanju u vezi s tim.
4. Pre nego što se stavi u upotrebu grotlo palube, s njega treba skinuti sve prečke i spone ili ih čvrsto uglaviti da se ne bi pomerale.
5. Treba preduzeti svaku meru predostrožnosti da bi se radnicima olakšalo da napuste brodsko spremište ili međupalublje ako su tamo zaposleni na utovaru i istovaru uglja ili drugog rasutog brodskog tereta.
6. Nikakva platforma se ne može koristiti za poslove ako nije čvrsto konstruisana, poduprta kako treba i, ako je potrebno, solidno pričvršćena.
Za prenošenje tereta između broda i kopna ne mogu se koristiti teretna kolica ako je platforma nagnuta toliko da predstavlja opasnost.
Ako je potrebno, platforma treba da bude obložena odgovarajućom materijom da bi se sprečilo klizanje radnika.
7. Kada je radni prostor u brodskom spremištu ograničen na kvadrat grotla, ne treba, osim u cilju otpočinjanja istovara ili stavljanja tereta u strop:
  - a) pričvršćivati kuke na obruče ili konopce kojima su pričvršćene bale pamuka, vune, plute, vreće sa jutom ili druga slična roba;
  - b) upotrebljavati dvokuke za utovarivanje i istovarivanje buradi, kada bi, s obzirom na konstrukciju i na vrstu buradi i na raspored i stanje kuka, njihova upotreba predstavljala opasnost.
8. Nijednu spravu za dizanje, ma kakva da je, ne treba opterećivati preko odobrenog maksimuma, osim u izuzetnim slučajevima, a u tim slučajevima - samo u onoj meri u kojoj je dozvoljeno na osnovu nacionalnih propisa.
9. Kopneni kranovi promenljivog kapaciteta (na primer dizanjem i spuštanjem kraka dizalice (tovarice) kapacitet nosivosti varira prema uglu) treba da budu

snabdeveni automatskim indikatorom ili tablicom koja pokazuje maksimum opterećenja koji odgovaraju nagibnim uslovima kraka.

Član 12.

Nacionalnim zakonodavstvom treba predvideti mere predostrožnosti neophodne za obezbeđenje odgovarajuće zaštite radnika, imajući pri tom u vidu okolnosti svakog pojedinog slučaja, kada rade u kontaktu ili u blizini robe koja sama po sebi predstavlja opasnost po njihov život ili zdravlje, bilo po svojoj prirodi ili zbog stanja u kome se nalazi u tom trenutku, ili kad rade na mestima gde je ta roba stajala.

Član 13.

1. Za pružanje pomoći u pristaništima, na dokovima, kejovima i drugim sličnim mestima koja se često koriste za obavljanje poslova, sredstva i olakšice koje u tom smislu treba da predviđa nacionalno zakonodavstvo, imajući u vidu lokalne prilike, treba da su organizovani tako da prva pomoć može da se pruži brzo i da se kod ozbiljnijeg udesa povređeni brzo prenese u najbližu bolnicu. Na mestima o kojima je reč treba imati stalno dovoljnu zalihu materijala za prvu pomoć, koji će se držati u ispravnom stanju i na lako pristupačnim mestima, tako da se može odmah koristiti u toku radnog vremena. O materijalu prve pomoći treba da se stara jedno ili više odgovornih lica, podrazumevajući jedno ili više lica sposobnih da pruže prvu pomoć i to odmah, u toku radnog vremena.

2. U pomenutim pristaništima, u dokovima, na kejovima i sličnim mestima, treba predvideti i mere za spasavanje radnika koji bi pali u vodu.

Član 14.

Niko ne može imati pravo da skida ili pomera ograde, mostiće, sprave, lestve, uređaje ili sredstva za spasavanje, svetiljke, natpise, platforme ili ma koje druge objekte predviđene odredbama ove konvencije, osim lica koje je za to ovlašćeno

ili, u slučaju potrebe, pomenute objekte treba vratiti na mesto po isteku vremena za koje je bilo potrebno njihovo skidanje.

Član 15.

1. Svaka članica može da odobri potpuna ili delimična odstupanja od primene odredaba ove konvencije na pristanište, dok, kej ili drugo slično mesto na kome se poslovi samo povremeno obavljaju ili na kome je promet mali i ograničen na male brodove, ili pak na izvesne specijalne brodove ili specijalne kategorije brodova ili na brodove ispod određene nosivosti ili u slučaju gde se zbog klimatskih uslova praktično ne može zahtevati sprovođenje odredaba ove konvencije.
2. Međunarodni biro rada treba da bude obavešten o odredbama na osnovu kojih su odobrena potpuna ili delimična odstupanja.

Član 16.

Osim izuzetaka predviđenih u drugim članovima, mere predviđene ovom konvencijom koje se odnose na konstrukciju ili trajnu opremu broda, treba da se primene bez odlaganja na brodove čija je izgradnja počela posle datuma ratifikovanja ove konvencije i treba da se primenjuju na sve ostale brodove u roku od četiri godine računajući od tog datuma. Pri svemu tome, pre isteka tog roka, pomenute mere treba da se primenjuju na sve ostale brodove pod uslovom da to bude praktično izvodljivo.

Član 17.

Radi obezbeđenja pravilnog primenjivanja svih propisa i pravilnika ustanovljenih u cilju zaštite radnika protiv nesreće na poslu:

- 1) u pomenutim pravilnicima treba jasno utvrditi koja su lica ili organi odgovorni za sprovođenje propisa,
- 2) treba preduzeti mere za uspostavljanje jednog efikasnog sistema inspekcije i za utvrđivanje sankcija u slučaju kršenja propisa,

3) tekstove i izvode pravilnika i propisa treba postaviti na vidna mesta dokova, pristaništa, kejova i ostalih sličnih mesta koja se često koriste za obavljanje poslova.

Član 18.

1. Svaka članica se obavezuje da sa drugim članicama koje su ratifikovale ovu konvenciju, zaključuje međusobne sporazume, naročito uključujući u te sporazume uzajamno priznavanje mera koje su preduzete u njihovim zemljama u pogledu ispitivanja i žeženja, i uzajamno priznavanje potvrda i zapisnika koji se na to odnose.
2. Ova obaveza se preduzima pod uslovom da je, u pogledu izgradnje brodova i sprava koje se koriste na brodu i u pogledu zapisnika, kao i raznih propisa koje treba primenjivati na brodu na osnovu ove konvencije, svaka članica sigurna da sve mere koje je usvojila druga članica garantuju radnicima opšti nivo bezbednosti isto toliko efikasan kao i nivo koji propisuje njeno sopstveno zakonodavstvo.
3. Osim toga, vlade vode strogo računa o obvezama iz tačke 11. člana 19. Ustava MOR.

Član 19.

Službena ratifikovanja ove konvencije u uslovima utvrđenim Ustavom MOR, dostavljaju se generalnom direktoru Međunarodnog biroa koji će ih registrovati.

Član 20.

1. Ova konvencija obavezuje samo one članice Međunarodne organizacije rada čije je ratifikovanje registrovano u Međunarodnom birou rada.
2. Ova konvencija stupa na snagu dvanaest meseci posle registrovanja ratifikovanja dveju članica od strane generalnog direktora.

3. Sledstveno tome, ova konvencija stupa na snagu za svaku članicu dvanaest meseci posle dana kada ratifikovanje bude registrovano.

Član 21.

Čim ratifikovanje dveju članica bude registrovano u Međunarodnom birou rada, generalni direktor Međunarodnog biroa rada to saopštava svim članicama MOR-a. On im takođe saopštava registrovanje ratifikovanja koje mu docnije dostave sve ostale članice Organizacije.

Član 22.

1. Svaka članica koja je ratifikovala ovu konvenciju može da je otkaže po isteku perioda od deset godina, računajući od datuma prvočasnog stupanja na snagu konvencije, jednim aktom koji se upućuje generalnom direktoru Međunarodnog biroa rada koji ga registruje. Otkazivanje stupa na snagu godinu dana posle registrovanja u Birou.
2. Svaka članica koja je ratifikovala ovu konvenciju i koja u roku od godine dana posle pomenutog perioda od deset godina, nije koristila pravo otkazivanja predviđeno ovim članom, vezana je novim periodom od 5 godina, a zatim može otkazati ovu konvenciju po isteku svakog perioda od 5 godina pod uslovima predviđenim ovim članom.

Član 23.

Administrativni savet Međunarodnog biroa rada, svaki put kad smatra za potrebno, podnosi Opštoj konferenciji izveštaj o primeni ove konvencije i razmatra da li treba da stavi na dnevni red konferencije pitanje njene potpune ili delimične revizije.

Član 24.

1. U slučaju da Međunarodna konferencija usvoji novu konvenciju kojom se potpuno ili delimično menja ova konvencija, ratifikovanje nove izmenjene konvencije od strane neke članice povlačilo bi po sili zakona otkazivanje ove

konvencije bez odlaganja, uprkos članu 22, pod uslovom da je nova izmenjena konvencija stupila na snagu.

2. Počev od dana stupanja na snagu izmenjene konvencije, ova konvencija bi prestala da bude otvorena za ratifikovanje članica.
3. Ova konvencija će ipak ostati i dalje na snazi po svojoj formi i sadržini za članice koje bi je ratifikovale a koje ne bi ratifikovale novu izmenjenu konvenciju.

Član 25.

I francuski i engleski tekst ove konvencije su podjednako verodostojni.

Član 3.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SFRJ".